

KIỂM TRA

- Một bài toán thông dụng thường hay được minh hoạ cho nền tảng điều khiển mờ đó là xác định thời gian giặt (T) khi biết độ bẩn (D) và lượng dầu mỡ dính trên quần áo (G).
- Thông thường các dữ liệu này thu được từ các sensor quang học.
- Giả sử rằng D và G có tập tham chiếu (hay không gian nền) là $[0,100]$; còn T có tập tham chiếu là $[0,60]$
- Lập luận mờ với quy tắc: “*bẩn và dầu mỡ nhiều thì giặt lâu*”.

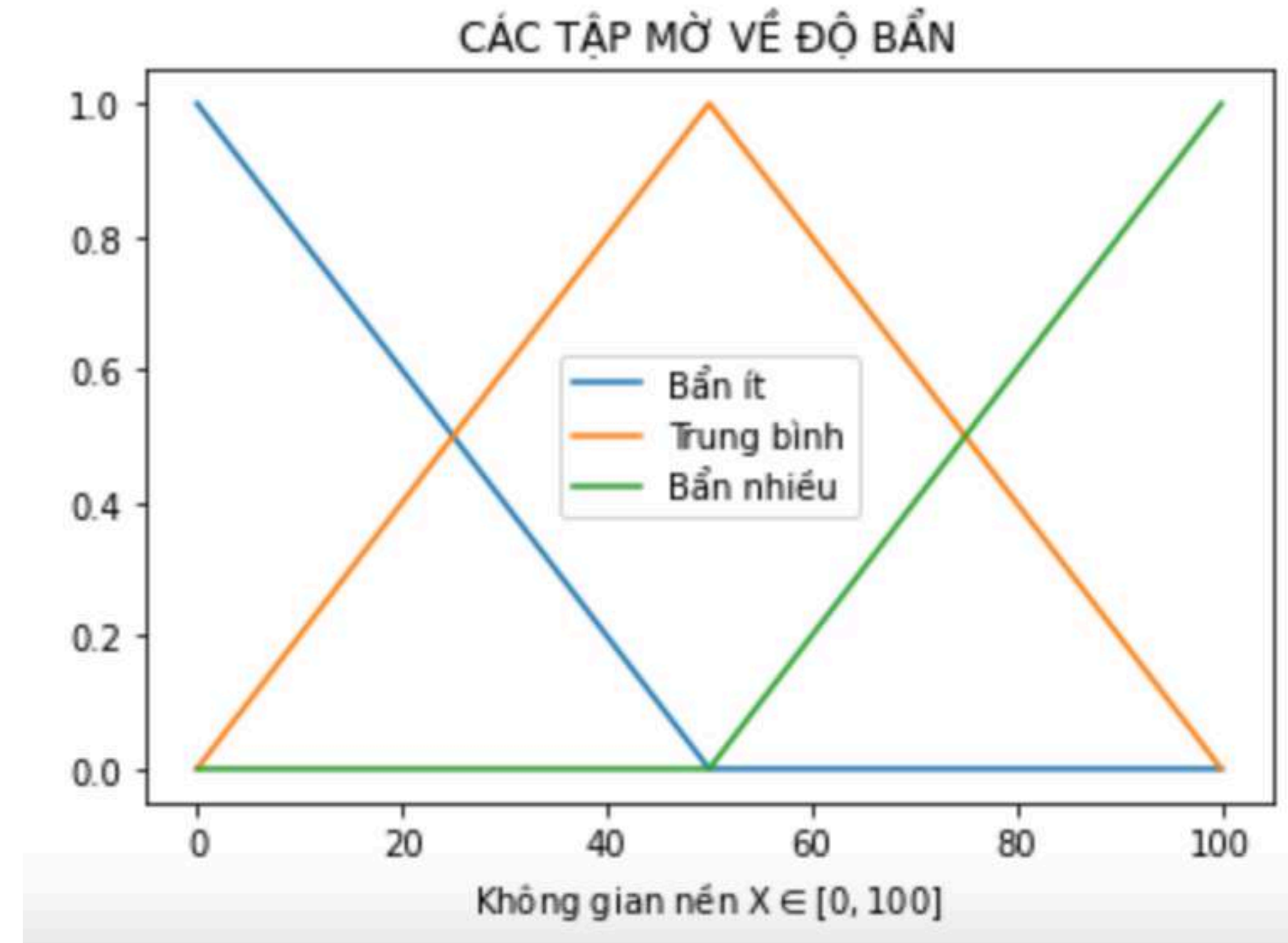
- Bước đầu tiên để giải quyết, là thực hiện các công việc mờ:
 - ▶ Xây dựng các tập mờ:
 - Bắn ít D_s , bắn vừa D_m , bắn nhiều D_l
 - Dầu mỡ ít (G_s), dầu mỡ vừa phải (G_m), dầu mỡ nhiều (G_l)
 - Thời gian giặt rất nhanh (*very fast*) T_f , nhanh T_s , thời gian trung bình T_m , lâu T_l , rất lâu T_v (*very long*)

- Bằng Python:

```
import numpy as np
import skfuzzy as fz
import matplotlib.pyplot as plt
```

```
X = np.arange(0,101,1)
Ds = fz.trimf( X,[0,0,50] )
Dm= fz.trimf( X,[0,50,100] )
Dl = fz.trimf( X,[50,100,100] )
```

```
plt.title( "CÁC TẬP MỜ VỀ ĐỘ BẮN" )
plt.plot( X, Ds, label = "Bắn ít" )
plt.plot( X, Dm, label = "Trung bình" )
plt.plot( X, Dl, label = "Bắn nhiều" )
plt.xlabel("Không gian nền X" + r"$\in [0,100]$")
plt.legend(loc="best")
plt.show()
```

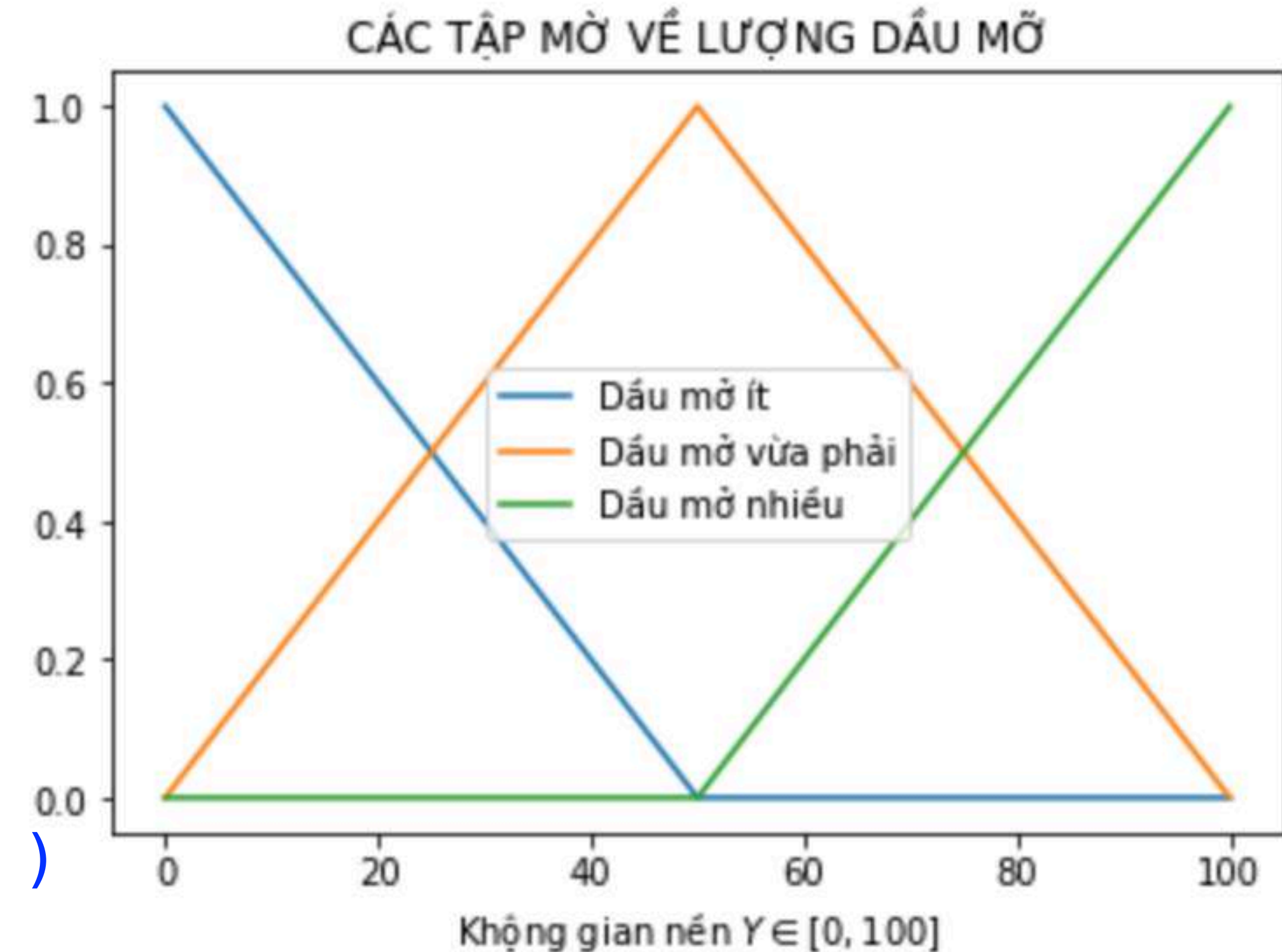

- Tương tự như độ bền, các hàm thành viên về lượng dầu mỡ bám vào áo quần có thể nội suy để hình dùng, hoặc sử dụng khi có dữ liệu dày đặc.

```
import numpy as np
import skfuzzy as fz
import matplotlib.pyplot as plt

### Định nghĩa tập mờ
Y = np.arange(0,101,1)
Gs = fz.trimf( Y,[0,0,50] )
Gm = fz.trimf( Y,[0,50,100] )
Gl = fz.trimf( Y,[50,100,100] )

### Vẽ đồ thị 3 hàm thuộc tương ứng
plt.title( "CÁC TẬP MỜ VỀ LƯỢNG DẦU MỠ" )
plt.plot( Y, Gs, label = "Dầu mỡ ít" )
plt.plot( Y, Gm, label = "Dầu mỡ vừa phải" )
plt.plot( Y, Gl, label = "Dầu mỡ nhiều" )
plt.xlabel( "Không gian nền  $Y \in [1,100]$ " )
plt.legend( loc="best" )
plt.show()
```

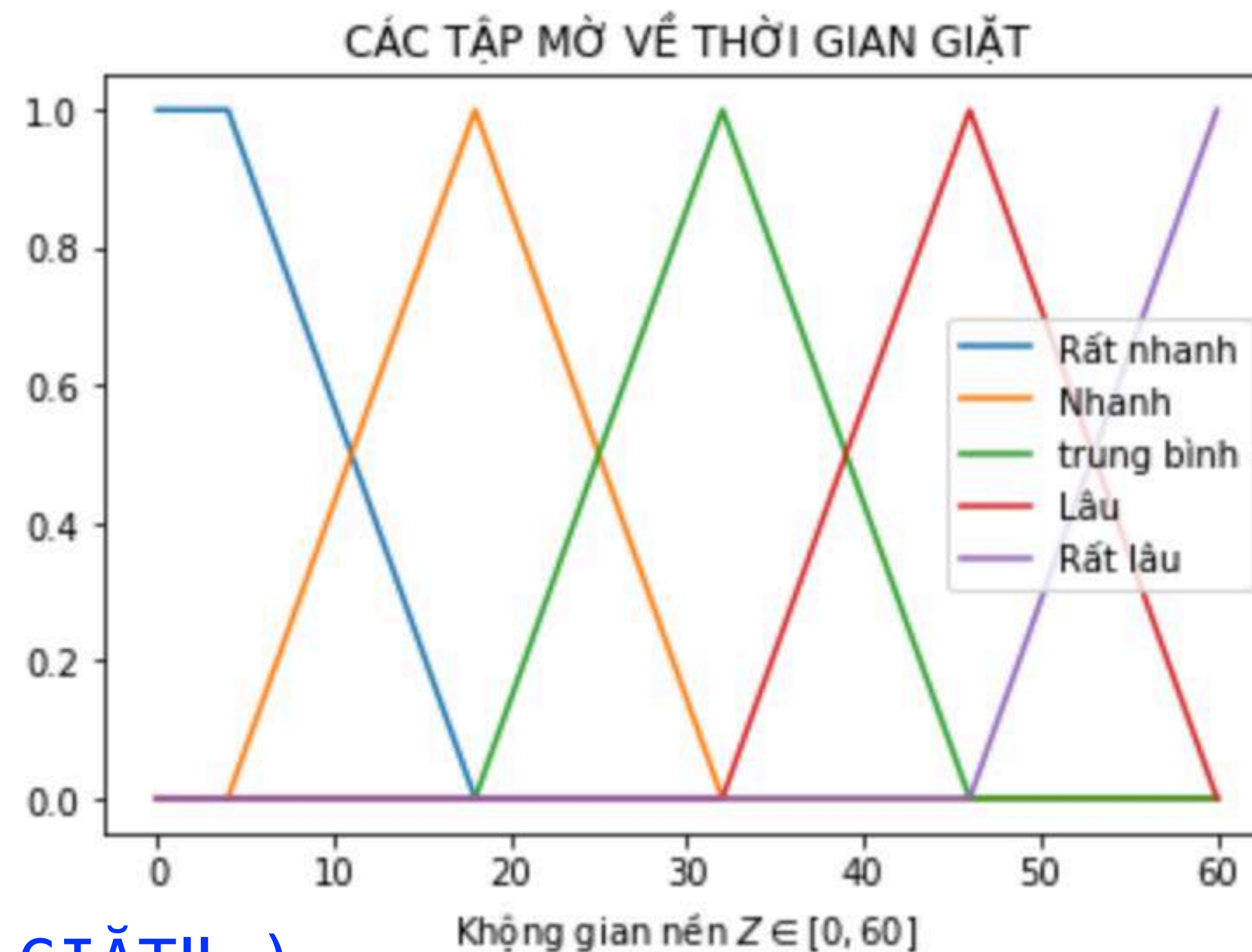

- Tương tự như vậy cho các tập mờ về thời gian:

```
import numpy as np
import skfuzzy as fz
import matplotlib.pyplot as plt
```

```
Z = np.array( [0, 4, 18, 32, 46, 60] )
Tf = fz.trapmf( Z, [0, 0, 4, 18] )
Ts = fz.trimf( Z, [4, 18, 32] )
Tm = fz.trimf( Z, [18, 32, 46] )
Tl = fz.trimf( Z, [32, 46, 60] )
Tv = fz.trimf( Z, [46, 60, 60] )
```

```
plt.title( "CÁC TẬP MỜ VỀ THỜI GIAN GIẶT" )
plt.plot( Z, Tf, label = "Rất nhanh" )
plt.plot( Z, Ts, label = "Nhanh" )
plt.plot( Z, Tm, label = "trung bình" )
plt.plot( Z, Tl, label = "Lâu" )
plt.plot( Z, Tv, label = "Rất lâu" )
plt.xlabel( "Khoảng gian nên $Z \in [0, 60]$" )
plt.legend( loc="best" )
plt.show()
```


- Chi tiết các luật ứng với những tập mờ cụ thể, ở đây có 3 tập mờ về độ bắn và 3 tập mờ về lượng dầu mỡ dính trên quần áo.
- Luật
 - ▶ (R1): Nếu bắn nhiều và dầu mỡ nhiều thì thời gian giặt rất lâu
 - ▶ (R2): Nếu bắn vừa và dầu mỡ nhiều thì thời gian giặt lâu
 - ▶ (R3): Nếu bắn ít và dầu mỡ nhiều thì thời gian giặt lâu
 - ▶ (R4): Nếu bắn nhiều và dầu mỡ vừa phải thì thời gian giặt lâu
 - ▶ (R5): Nếu bắn vừa và dầu mỡ vừa phải thì thời gian giặt trung bình
 - ▶ (R6): Nếu bắn ít và dầu mỡ vừa phải thì thời gian giặt trung bình

- ▶ (R7): Nếu bắn nhiều và dầu mỡ ít thì thời gian giặt trung bình
- ▶ (R8): Nếu bắn vừa và dầu mỡ ít thì thời gian giặt nhanh
- ▶ (R9): Nếu bắn ít và dầu mỡ ít thì thời gian giặt rất nhanh
- Có $3 \times 3 = 9$ quan hệ mờ biểu diễn dưới dạng bảng như sau:

	Ds	Dm	Dl
Gs	Tf	Ts	<i>Tm</i>
Gm	<i>Tm</i>	<i>Tm</i>	<i>Tl</i>
Gl	<i>Tl</i>	<i>Tl</i>	Tv

- Giả sử cần biết thời gian giặt khi có độ bẩn và lượng dầu mỡ bám vào áo quần là x_0, y_0 .

- Trên cơ sở các hàm thành viên, ta suy ra $\mu_{D_s}(x_0), \mu_{D_m}(x_0), \mu_{D_l}(x_0), \mu_{G_s}(y_0), \mu_{G_m}(y_0), \mu_{G_l}(y_0)$.

- Bằng Python, có thể viết

```
x0, y0 = 40, 60
xs = fz.interp_membership( X, Ds, x0 )
xm = fz.interp_membership( X, Dm, x0 )
xl = fz.interp_membership( X, Dl, x0 )

ys = fz.interp_membership( Y, Gs, y0 )
ym = fz.interp_membership( Y, Gm, y0 )
yl = fz.interp_membership( Y, Gl, y0 )
```


- Tiếp theo, cần tìm hàm thuộc về thời gian, hàm thuộc này được tìm bằng cách căn cứ vào 5 hàm thuộc, sự ảnh hưởng của 5 hàm thuộc này căn cứ vào trọng số w_i nhất định theo dạng:

$$\begin{aligned}\mu_T(z) = & w_1\mu_v(z) + w_2\mu_l(z) + w_3\mu_l(z) + w_4\mu_l(z) \\ & + w_5\mu_m(z) + w_6\mu_m(z) + w_7\mu_m(z) + w_8\mu_s(z) + w_9\mu_f(z)\end{aligned}$$

- Những hệ số w_i được tính từ 9 luật quy định ở trên như sau:

$$\blacktriangleright w_1 = \min \{ \mu_{D_l}(x_0), \mu_{G_l}(y_0) \}$$

$$\blacktriangleright w_4 = \min \{ \mu_{D_l}(x_0), \mu_{G_m}(y_0) \}$$

$$\blacktriangleright w_2 = \min \{ \mu_{D_m}(x_0), \mu_{G_l}(y_0) \}$$

$$\blacktriangleright w_5 = \min \{ \mu_{D_m}(x_0), \mu_{G_m}(y_0) \}$$

$$\blacktriangleright w_3 = \min \{ \mu_{D_s}(x_0), \mu_{G_l}(y_0) \}$$

$$\blacktriangleright w_6 = \min \{ \mu_{D_s}(x_0), \mu_{G_m}(y_0) \}$$

$$\blacktriangleright w_7 = \min \{ \mu_{D_l}(x_0), \mu_{G_s}(y_0) \}$$

$$\blacktriangleright w_8 = \min \{ \mu_{D_m}(x_0), \mu_{G_s}(y_0) \}$$

$$\blacktriangleright w_9 = \min \{ \mu_{D_s}(x_0), \mu_{G_s}(y_0) \}$$

- Để hiện thực trong Python, với các hệ số w_i được tính qua hàm *min()*.

```
w1 = min( xl,yl )
w2 = min( xm,yl )
w3 = min( xs,yl )
w4 = min( xl,ym )
w5 = min( xm,ym )
w6 = min( xs,ym )
w7 = min( xl,ys )
w8 = min( xm,ys )
w9 = min( xs,ys )
```

- Sau khi tính xong hệ số, tìm hàm thuộc về thời gian

$$T = w1*Tv + (w2+w3+w4)*Tl + (w5+w6+w7)*Tm + w8*Ts + w9*Tf$$

- Việc giải mờ với không gian nền hữu hạn được tính theo trung bình có

trọng số: $z = \frac{\sum_{i=1}^N z\mu_T(z)}{\sum_{i=1}^N \mu_T(z)}$, trường hợp không rời rạc: $z = \frac{\int z\mu_T(z)dz}{\int \mu_T(z)dz}$

Tử số là tích của Z với chuyển vị của T
 $t0 = Z.dot(T.T)/T.sum()$

- Với $x0 = 40$, $y0 = 60$, ta tính được $t0 = 36$.
- Điều đó có nghĩa là với độ bắn là 40, lượng dầu mỡ bám trên quần áo là 60, thì thời gian giặt là 36

- Cũng lưu ý, trong gói thư viện skfuzzy, có hàm giải mờ *skfuzzy.defuzz(X,mf,mode)*, nên có thể gọi trực tiếp thay vì phải tính các tổng:

```
t0 = fz.defuzz( Z,T,"mom" )
```

```
1 T = w1*Tv + (w2+w3+w4)*Tl + (w5+w6+w7)*Tm + w8*Ts + w9*Tf
2 t0 = Z.dot(T.T)/T.sum()
```

```
1 t0
36.000000000000001
```

```
1 t0 = fz.defuzz( Z,T,"centroid" )
```

```
1 t0
36.000000000000001
```